

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1942 március 4.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 50. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

A keleti arcvonalon véresen omlanak össze a szovjet támadások

A német légierők támadták a Szuezi csatorna vidékét és Alexandriát, az angolok bombákat dobtak Párizsra — Az olasz buvárhajók 27.000 tonna hajóteret süllyesztettek el az amerikai partok előtt — Elkeseredés Hollandiában az angolok eljárása miatt — Jáva menthetetlen, a japánok sorra foglalják el a legfontosabb támaszpontokat — A burmai utat megszállták a japánok

A keleti arcvonalról súlyos harcokat jelent a vezéri főhadiszállás. A jelentésekből arra lehet következtetni, — Berlinben is ezt hangsúlyozzák, — hogy a szovjet csapatok végső elszántsággal utolsó erőfeszítéseket fejtenek ki, hogy még a tavasz beállta és a tavaszi nagy offenzíva megindulása előtt javítsanak valamit állásaikon. A harc a keleti arcvonal egész hosszában folyik, a küzdelem súlypontja azonban délen van, a krími félszigeten és a doneci térségben, ahol a korábbi zászlóaljnyi erők helyett most már nagy egységekkel támadnak a szovjet csapatok. A Szovjet ezen kísérletei mit sem javítottak a bolsevisták helyzetén, ellenkezőleg, miután valamennyi támadásuk véresen omlik össze a német csapatok ellenállásán és sikeres ellentámadásai következtében, csak arra jők ezek a támadások, hogy a szovjet már eddig is példátlan veszteségeit jelentős mértékben növeljék. A német sajtó hangsúlyozza, hogy a Szovjet példanélkülálló emberparazlása éreztetni fogja hatását a szovjet csapatok küzdőképességén, ha megindul a tavaszi nagy offenzíva.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a német csapatok ellentámadásaikkal az arcvonal több szakaszán jelentős helyi sikereket értek el. A szovjet csapatok március 2-án hét ízben rohanták meg a németek által elfoglalt egyik támaszpontot. A csataféren 350 bolsevik katonát holttestét számlálták meg a támadás után. Ugyanezen az arcvonal szakaszon folyamatban van egy átfogó támadással kísérletező szovjet csoport megsemmisítése.

A keletázsiai harcok

leghevesebben Jáva szigetén és Burmában folynak. A Svenska Dagbladet londoni jelentése arról számol be, hogy angol körökben teljesen reménytelennek tartják Jáva helyzetét. A sziget felé újabb japán inváziós flotta közeledik — a hírek szerint 300.000 japán katonával — amelynek útját Holland-India, tekintve, hogy hadiflottáját az elmúlt hetek tengeri csatáiban elveszítette, nem tudja megakadályozni. Londoni felfogás szerint legfeljebb csak légierők zavarhatják a japánok tevékenységét, ez sem lehet azonban számottevő miután Holland-Indiában nagy hiány mutatkozik vadászgépekben. Hangoztatják az angol fővárosban, hogy a japán támadások hevesége következtében Holland-India védői borzalmas veszteségeket szenvedtek és nem lehet azal számolni, hogy hosszabb időn keresztül eredményesen állanak el a japánoknak.

A japán hadműveletek Jáva egész területén jelentékenyen kiszélesedtek és több fontos csomópont megszálláshoz vezettek. Batáviát, a sziget fővárosát és Szurabaját, a legfontosabb támaszpontot már megközelítették a japánok és a városok helyzete kritikussá vált.

Holland-India lakossága — mint semleges hírforrások közlik — a legnagyobb elkeseredéssel vette tudomásul, hogy az angolok a válság tetőfokán cserbehagyták Jávát és Wavell viszártért Indiába, és sorsukra bízta a hollandindiaiakat. Az elkeseredésnek hangot ad a hol-

landindiai sajtó is. Megemlítik, hogy ugyanígy járt el Anglia annakidején Norvégiával, Belgiummal, Hollandiával és Görögországgal is.

A Tokió Nisi Nisi szerint a japánok február 4-ke és március 1-e között összesen 44 ellenséges hadihajót süllyesztettek el a hollandindiai vizeken.

Burmában

a japánok elfoglalták a Sittang folyó torkolatától északra fekvő Toungoe várost és ezzel újabb támaszpontozottak a burmai ut elleni hadműveletekre. Ezen az arcvonalon nagy lendülettel törnek előre a japánok.

Az amerikai rádió — jelenti a Bud. Ért. — közölte, hogy a japánok teljesen elvágták a burmai utat azzal, hogy megszállták az ut mentén fekvő falvakat és városokat. A Sittang folyó vidékén előnyomuló japánok széles arcvonalon kerítették birtokukba a burmai utat, amelyen a szövetségesek többé már nem szállíthatnak hadianyagot Kinának.

A japán sajtó jelentése szerint a csendes-óceáni szigetvilágban élő hollandindiaiak ellen bizonyos intézkedéseket fogantatosítottak, minél olyanok ellen, akik ellenséges állam polgárai. Internálni azonban csak azokat fogják, akik veszélyeztetik a hadviselés, vagy pedig a rend érdekeit.

A Kormányzóhelyettes Ur új hivatali helyiségében

A Budapesti Értesítő jelenti, hogy vitéz Nagybanjai Horthy István Magyarország főméltóságú kormányzóhelyettese tegnap délelőtt jelent meg először új hivatali helyiségében a Várban. A kormányzóhelyettes ur részére a főhercegi lakosztályban jelöltek ki hivatali helyiségeket. A Kormányzóhelyettes ur főméltósága 10 órakor minden kísérelt nélkül érkezett a Várba. Hivatali helyiségében üdvözölte a meg-

jelenteket, majd megkezdte a fogadást. Eisőnek vitéz Lukács Bélát, a MÉP országos elnökét fogadta, majd Kölcsey Istvánt, a MÉP ügyvezető alelnökét, vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezt, a vezérkar főnökét, Baranyai Lipótot a Nemzeti Bank elnökét és Popov Mihályt, a görögkeleti egyház adminisztrátorát. Léluán folytatódott a kihallgatások

Párizs angol légitámadás érte

Párizs, március 4.
(Német Távirati Iroda) Angol bombázók romboló és gyújtó bombákat dobtak Párizsra. A bombák lakónegyedekben károkat okoztak. A

polgári lakosságnak sok halottja van. A német megszálló hatóságok megkezdtek a romok eltá-
karítását.

Az afrikai harcok

Róma, március 4.
Az olasz főhadiszállás 641. számú, szerdán kiadott hadijelentése közli, hogy német és olasz légierők Tobruk terében egymást követő hullámokban hatásos romboló tevékenységet fejtek ki. Légiharcokban négy brit gépet lelőttek.

La Valetta kikötőjének bombázása során egy brit cirkáló több találat ért és a cirkálóról a bombázás után lángoszlopok törtek fel.

Az USA partvidékén tevékenykedő olasz tengeralattjárók elsüllyesztettek 27.224 tonna ellenséges hajóteret. (MTI)

Német hadijelentés

Berlin március 4.
A vezéri főhadiszállás szerdai hadijelentése közli, hogy a szabasztopoli bekerítő arcvonalon a németek megsemmisítették azokat a szovjet erőket, amelyek megkísérelték a betörést a német állásokba. A német csapatok 940 foglyot ejtettek és 16 páncélost, valamint nagymennyiségű fegyvert és hadianyagot zsákmányoltak. A doneci arcvonalon folytatódnak az ellenség sikertelen támadásai. A német páncélosok ellentámadás során benyomultak a hátráló ellenség soraiba és véres veszteségeket okoztak a szovjet csapatoknak.

A keleti arcvonalon középső és északi részén a német csapatok részben közelharcban si-

kereket értek el és elfoglaltak 25 ellenséges kiserődöt.

A szovjet összesen 75 páncélost veszített a tegnapi napon.

A La Manche csatornán német kanaszedő hajók ütközetet vívtak brit gyorsnaszádokkal és egy brit naszádot több találatlaltal súlyosan megrongáltak.

Északafrikában a szuezi csatorna vidékén sivatagi repülőtereket bombáztak a német légierők és több földönvesztéglő gépet elpusztítottak.

Szerdára virradóra eredményes támadást intéztek a németek Alexandria egyiptomi kikötő katonai célpontjai ellen. (MTI)

Ára 10 fillér

ARENA MOZI

SZERDA-CSÜTÖRTÖK

A miniszter barátja

Főszerepben:

Páger Antal
Komár Júlia
Erdélyi Mici
Köpeczi Boocz Lajos

Gazdag pótműsor

AMERIKA HÁROM ÉS FÉLMILLIÓ HAD-SEREGET AKAR FELÁLLITANI

Lisszabonból jelenti az NST: Az amerikai szenátus elé terjesztették az eddigi legnagyobb háborús költségvetést, melynek végösszege 32.762 millió dollár. A jelentés szerint 1940 június óta az összkidadás 142 milliárd dollár. A most beterjesztett hatalmas költségvetéssel egy 3.600.000 főnyi hadsereget szándékoznak fel-

Igmándi keserűvíz a
VILÁG

legtartalmasabb természetes
hashajtó ásványvíze.
Nem kell pohárszámba inni —
mert már elég 3 ujjnyi.

állítani és felszerelni, azonkívül 1476 teherszállító gőzöst akarnak építeni; 16 millió dollárt pedig a bérleti és kölcsönzési törvény támogatására fordítanak.

ANGLIA INVÁZIÓT SZERETNE OLASZ-ORSZÁGBAN?

Rómából jelenti a Magyar Távirati Iroda: A Messaggero jelentése szerint a Post Meridian című amerikai lap főszerkesztője azt a tanácsot adja az angoloknak, hogy félmillió emberrel támadják meg és foglalják el Olaszországot. Ez előtt még a hadvezetőség pedig tisztítsa meg a Földközi-tengert az olasz hajóhad egységeitől

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

CSÜTÖRTÖK—VASÁRNAP

Csak 16 éven felülieknek!

Kisértés

Mai történet, mai problémákkal.

Főszerepben:

KARÁDY KATALIN, NAGY ISTVÁN,
BULLA ELMA, HAJMÁSSY MIKLÓS

Németország nem fél ettől a háborútól, mert Németország mindig erősebb lesz, mint Franciaország és Franciaország egy ilyen háborúból úgy kerülne ki, hogy nagyhatalmi állása bepusztulna. Ezeket a nyilatkozatokat azonban mind Francois Poncet nagykövet, mind utóda Coulondre nem tárgyalogosan, hanem kicsinylő értelemben jelentették tovább.

Ezenkívül a birodalmi külügyminiszter párizsi látogatása alkalmával Bonnet akkori francia külügyminiszter kifejezésre juttatta Franciaországnak azt a szándékát, hogy keleti kötelezettségeitől távol tartja magát és birodalmi érdekeinek szenteli figyelmét. Ezzel a nyilatkozással megvetették az alapját a Németország és Franciaország közti egyetértésnek, valamint lehetőséget biztosítottak Németországnak arra, hogy keleti kérdéseit felülvizsgálja a nélkül a veszély nélkül, hogy Franciaország bizonyos olyan kötelezettségeket vállaljon, amelyek háborús bonyodalmakra vezetnek. Azonban a német birodalmi külügyminiszternek franciaországi látogatását nyomon követő varsói látogatása alatt Bonnet külügyminiszter Anglia utasítására elejtette a közte és Ribbentrop között Párizsban létrejött alapvető megegyezést azzal a kijelentéssel, hogy Franciaország nem tanúsíthat érdektelenséget az iránt, hogy mit csinál Németország keleti határain Franciaország lengyel szövetségesével. Ez a nyilatkozat amely a régi francia sovíniszta szövetségi politikába való visszaesést mutatja, olyan hatással volt Beck lengyel külügyminiszterre, hogy azt hitte, eredményesen folytathatja tovább követelőző kiséreteit Németországgal szemben.

Mindent egybevéve, a riomi felelősségrevonást teljesen elhibáztak kell minősíteni. Ha nem akarják azt az alapvető kérdést tisztázni, hogy miért indított háborút Franciaország Anglia parancsára Németország ellen, akkor egyáltalán nem kellett volna a pert megindítani. A per eddigi vezetése csak a francia nép és a francia kormány számára hozhat felsülést. (MTI)

PORTUGÁL KELETAFRIKÁBAN CSERÉLIK KI AZ AMERIKAI ÉS JAPÁN DIPLOMATÁKAT

Amerika és Japán diplomatáit a közeli napokban Portugál-Keletafrikában cserélik ki, míg a német—olasz és amerikai diplomaták kicserélésére Lisszabonban kerül sor.

DARLAN PÁRIZSBA UTAZOTT

Párizsból jelenti az NST: Darlan tengernagy a helyettes francia miniszterelnök ismét Párizsba érkezett. Darlan tengernagy hétfőn hosszabb megbeszéléseket folytatott Benoit Méchin államtitkárral és Bridoux tábornokkal.

A JAPÁNOK MÁR ÁRUT SZÁLLITANAK SZINGAPURBÓL

Tokió, március 4.

Sonanko (Szingapur) kikötőjébe három japán kereskedelmi hajó futott be, hogy árut szállítsanak Japánba.

A városban japán lap indult meg Sonan-Simum címmel. Az első szám most jelent meg. A japán légierők eredményes támadást intéztek Brit-Ujguinea egyik fontos támaszpontja ellen.

SZINGAPURBÓL AUSZTRÁLIA ÉS INDIA ELLEN TÁMADHATNAK A JAPÁNOK

Amsterdam, március 4.

(Német Távirati Iroda) Az Ewening Standard c. angol lap szerint a japánok az első napokban kivívták a teljes tengeri fölényt Jáva szigeténél és többé nem üzhetők el erről a szigetéről sem. Szingapurral kitűnő támaszpontot jutottak a japánok és innen egyaránt intézhetnek támadást úgy India, mint Ausztrália ellen.

Sulyos elhárító harcok Krim félszigetén és a doneci arcvonalon

Berlin, március 4.

A német véderő főparancsnokságának közlése szerint Krim félszigetén elkeseredett harcok folynak. A német csapatok nagy erővel végrehajtott heves ellenséges támadásokat hártottak el.

A szabasztopoli arcvonalon a német csapatok részben közelharccal hiúsították meg az ellenség támadásait. Egy német ellentámadás helyi sikerrel járt. Az ellenség a félszigeten végrehajtott támadásait hatalmas tüzérségi tüzellel készítette elő. Egyetlen német hadosztály arcvonalára 10.000 gránátot lőttek ki a szovjet ütegek. A támadást harci gépek és páncélos egységek is támogatták. A németek a támadás megállításával és az ellentámadás sikerével sok foglyot ejtettek és nagymennyiségű hadianyaga-

got zsákmányoltak.

A doneci szakaszon is heves küzdelmek folytak. A németek részben ellentámadásokkal hiúsították meg az ellenség szándékait és közben helyi sikereket értek el. A német légierők hatáson támogatják az elhárító harcokat. A légierők támadásai véres veszteségeket okoztak az ellenségnek és több harci gépet megsemmisítettek, felgyújtottak vagy megrongáltak. A kersei kikötő elleni légitámadás során rakodóberendezéseket és anyagraktárakat pusztítottak el. Egy löszervonat a levegőbe repült. Légiharcokban 7 szovjet repülőgép megsemmisült.

Az atlanti arcvonalról azt jelenti a Német Távirati Iroda, hogy a csatornában a német nehézütegek visszafordulásra kényszerítettek egy angol hajókaravánt.

A japánok teljesen megszállták a Batávia-Bandoeng vasutvonalat

Tokió, március 4.

A japán rádió jelentése szerint a Jáva szigetén előnyomuló japán erők teljesen megszállták a Batávia-Bandoeng vasutvonalat.

Angol jelentés szerint a japánok több, mint 60 bombázóból álló légerajjal bombázták Bandoengot.

India és Burma kérdése az angol felsőház előtt

Amsterdam, március 4.

(Német Távirati Iroda) Az angol felsőházban — mint a brit hírszolgálat jelenti — vita folyt India védelméről. Az indiai és burmai ügyek államtitkára kijelentette, hogy Burmában rendkívül sulyos a helyzet. Kijelentette az ál-

lamtitkár, hogy Churchill legközelebb nyilatkozik majd Indiával kapcsolatos politikájáról.

Az egyik felsőházi tag követelte, hogy tekintettel India sulyos veszélyeztetettségére a brit hadsereget India középső részeiről küldjék a veszélyeztetett határvidékre.

Amerika minden támogatást megad De Gaullenak Új Kaledoniában

Washington, március 4.

Az amerikai külügyminisztérium közleménye szerint Washington minden támogatást megad a degaullistáknak Új Kaledoniában.

A francia gyarmaton amerikai katonaság szállt partra. Hír szerint Washington elismerte De Gaulle jogait valamennyi csendesóceáni francia birtok felett.

Illetékes német nyilatkozat a riomi perről

Illetékes német helyről jelentik:

Kedden a külföldi sajtó képviselői az iránt érdeklődtek, hogy a Német Távirati Iroda diplomáciai levelezői és a vezető berlini lapok milyen álláspontot foglalnak el a riomi perről kapcsolatban. Dr. Schmidt követ a külügyi hivatal sajtóosztályának vezetője felhasználta ezt az alkalmat, hogy néhány alapvető megállapítást tegyen.

Megállapításai a következők:

Az, hogy a pert helyes irányban vezessék, nem érdem, hanem magától értetődő dolog. Azt lehetett volna várni, hogy a perben azt a kérdést tárgyalják, mién, ~~idézte~~ fel Franciaország a háborút Németországgal, nem pedig azt a ma-

sodrendű kérdést, hogy Franciaország miért vesztette el a háborút? A per lefolyása azt a benyomást kelti, mintha Riomban azt a tételt akarnák bebizonyítani, hogy ha a háborút jobban előkészítették volna, úgy ez Franciaország és Európa számára szerencsésebb körülményt jelentene. Németország nem tűrheti az ilyen végső következtetéseket, éppen ezért emlékeztetébe idézi a francia népek, milyen nagy bűn volt megindítani a háborút Németország ellen. A birodalmi kormány mind a cseh válság, mind a lengyel viszály alkalmával félreérthetetlenül kifejezésre juttatta Franciaország diplomáciai képviselői előtt, hogy ha Franciaország beleavatkozik a viszályba és ezzel háborút idéz elő,

A japán repülők támadószellemének titka

Azzal, hogy az amerikai és angol csatahajók megsemmisítésével a tengeri stratégia helyzetét Japán javára változtatta meg, a japán tengerészeti légihadereje a távolkeleti háboruban döntő szerepet játszott. Matsunaga tábornagy cikkében a japán haditengerészeti légihaderejének kiképzését és szellemét ismerteti, melynek kialakításában mint felügyelő és egy repülőgépanyahajó parancsnoka maga is vezetőszerepet töltött be.

A hawaji katasztrófa sohasem következett volna be, ha az amerikaiak a japán haditengerészetet betöltő szamurai-szellemet ismerték volna. Mikor az amerikai kormány a washingtoni tárgyalások alkalmával minden japán javaslatot visszautasított, sőt a japán becsületet is a legsúlyosabb sértésekkel illette, a japán haditengerészet világosan felismerte, hogy a japán birodalom sorsa attól az elszántságtól függ, amellyel az ellenség megsemmisítő megverése érdekében hajlandó önfeláldozó módon harcba bocsátkozni. Azoknak a repülőgépanyahajóknak és repülőgépeknek legénysége, melyek azt a megtisztelő feladatot kapták, hogy elsőként kezdjék meg a támadást, az utrakelést megelőző napon felkeresték a Shintó-szekerényeket és őseik hamvai előtt fogadalmat tettek, hogy az ellenség legyőzése nélkül nem térnek vissza.

A tiszték és közkatonák bucsuzásul hárfürtjükön kívül végrendeletüket küldték haza otthonmaradt hozzátartozóiknak.

Az amerikai csendesóceáni flotta hétvégi pihenőre visszatért Pearl Harbour kikötőjébe és a legénység mély álomba merült. Japán támadásra senki sem gondolt, mivel

Hawai vizein sűrű esővel heves vihar dühöngött és az alacsonyan száguldó felhők minden kilátást megakadályoztak:

Mahan kapitány és Hector Bywaterrel együtt a legtöbb amerikai haditengerészeti szakértő teljességgel lehetetlennek tartotta Pearl Harbour ellen a japán támadást. Így nem meglepő tehát, hogy

amikor az Egyesült Államok legerősebb tengeri erődítménye ellen a megsemmisítő japán támadás megkezdődött, az amerikai mátróznoknak hálóruháikban ágyukból kellett kiugrálniuk.

A japán haditengerészeti légihaderő hála kemény nevelésének abban a helyzetben van, hogy bármilyen idő esetén működésbe léphet. Ezenkívül az erre a különleges támadásra kiküldött egységek vezetői legapróbb részletekig tisztában voltak Pearl Harbour védelmének gyenge pontjaival és az USA haditengerészetének gyengeségével. Így történt, hogy csak nagyon kevés torpedó tévesztett célt. A japánok találati biztonsága olyan kitűnő volt, hogy

egy-egy csatahajót sok esetben ugyanazon a helyen talált el több torpedó, úgyhogy a hajók hatalmas robbanással a levegőbe repültek.

A HŐSI SZELLEM ISKOLÁJA

A japán flotta háta mögött nagyon kemény iskola évei vannak.

Ez a kemény kiképzés több, mint 15.000 fiatal tiszt és közlegény életébe került.

Különösen a washingtoni konferenciá óta Japán minden erejét a haditengerészeti légihaderő kiképzésére összpontosította, hogy ilymódon a japán tengeri hatalomnak szégyenteljes nemzetközi egyezményekkel való korlátozását egykor majd kiegyenlíthesse. A három legjobb japán torpedórepülőgéppilóta, Hiyrabayashi kapitány, Ono kapitány és Komaki őrnagy már a japán tengerészeti légihaderő gyermekéveiben életét vesztette gyakorlat közben, szelemük azonban tovább élt és ez hozta meg a hawaji csatában a japán fegyvereknek a győzelmet.

1930-ban a japán flotta főereje Saishu szigeténél harcszerű hadgyakorlatot tartott. A mostani flottafőnök, Yamamoto tengernagy akkor az „Akagi” repülőgépanyahajó kapitánya volt. En voltam az adjutánsa és még nagyon is élesen emlékeztem azok a gondterhes órák, amikor

dühöngő viharban — a műszerek 11-es szélerősséget mutattak — 30 torpedóvetőrepülőgépet visszatérését vártuk. Azonban anélkül sötétedett be, hogy egy is visszatért volna közülük.

Helyettük időnkint egy-egy rádiójelentés érkezett: „Még 15 percnyi utra elég üzemenyagunk van!”, „Már csak öt percet tudunk repülni!” Hajónk hatalmas füstfelhőket fejlesztett, rakétákat bocsátott ki, összes fényszóróit működésbe hozta és teljes gőzzel futott a repülőgépektől megadott irányban, azonban minden hiábavaló volt. A repülőgépek helyett csak néhány holttestet tudtunk kimenteni.

Yamamoto kapitány minden hősi halált halt pilótájának holttesténél letérdelt és úgy gyászolta őket, mint az anya legkedvesebb fiát.

A repülőgépanyahajó pilótája számára a legnehezebb feladat a fedélzetre való visszatérés. A fedélzet a rendes szárazföldi repülőter futópályájának csupán háromszázadrészét teszi ki! Ehhez járul a hajó dülöngélése és bukácsolása, végül pedig a harcszerű éjjeli leszállás lefojtott világítás mellett. Az első repülőgépanyahajó szolgálatbaállításakor, 1923-ban a japán tengerészeti légihaderőnek csupán egyetlen tisztje tudta ezt a rendkívül nehéz leszállási műveletet szabályszerűen végrehajtani: Kira alezredes. Az ő keze alól került ki a japán haditengerészet két legeredményesebb torpedóvetőrepülője, Kamei és Babastamm hadnagyok.

Ahhoz, hogy egy tengerészeti repülő bármilyen időjárás esetén, dühöngő tájfunban és tikkasztó trópusi hőségben, éjjel és nappal egyaránt biztosan tudja torpedóját kezelni, nem kevesebb, mint nyolcezer fel- és leszállást kell végrehajtania.

A hawaji támadás hősei az eredményes torpedóvetőpilóták ezreinek legjobbjai voltak. Ezek veszélyes szolgálatukat valóban az óramű pontosságával és biztosságával tudták megoldani.

AZ ELLENSÉGES HAJÓ ÁRBÓCAI KÖZÖTT

A „Prince of Wales” elleni támadás alkalmával a torpedóvetőrepülők a tenger fölért olyan alacsony magasságban repültek támadásra, hogy az angol csatahajó légháritóágyui kezdetben egyáltalában nem tudták célba venni őket. Mielőtt a légháritóágyukat sikerült volna ilyen alacsony tengeri célokra beállítani, a csatahajót már több torpedótalálat érte. Hogy a találati biztosságot fokozzák,

a gépek annyira megközelítették a hajót, hogy a legtöbben már nem is tudtak megfordulni, hanem a „Prince of Wales” árbócai között kellett átrepülniük.

Ez alkalommal a hajó legénységét természetesen géppuskatűzzel is elárasztották. Ennél **a maláj partoknál végrehajtott torpedó-támadásnál a találati eredmények átlaga jobb volt, mint azelőtt bármely gyakorlatnál.**

A japán haditengerészet légierője már a háboru kezdetén fontos stratégiai eredményeket ért el. Ezeknek köszönhető, hogy sikerülhet egymásután számos fontos amerikai támaszpont megszállni vagy megsemmisíteni és hogy Japán jelenleg semmiféle ellenség sem tudja megközelíteni. Közvetlen amerikai tengeri támadás a Csendes-óceánon keresztül alig lehetséges. Egye dül az Egyesült Államok északi támaszpontjai, az Aleuták, Duch Harbour és Parskaya jöhetnek számításba, a japán tengerészeti légihadereje azonban gondoskodni fog arról, hogy akkor se szállhassanak fel innen ellenséges repülőgépek támadásra, ha majd a nappalok hosszabbodásával a sarki kód eltűnése a felszállást ott is lehetővé teszi.

A nagyvilágból

Papen ankarai német nagykövet 1000 török fontot adományozott az ankarai szegények javára. Levelében azt írja a nagykövet, hogy az adománnyal akarja leróni a hálóját a Gondviselőnek és törökországi barátainak a merénylet alkalmával történt szerencsés megmeneküléséért. Ankarai polgármestere megleghangu levélben köszönte meg az adományt.

Washington, Kalfornia és Arizona szövetségi államokat hadművelési területté nyilvánította az amerikai kormány és ezekből az államokból eltávolították az Egyesült Államokkal hadbanálló országok állampolgárait.

Az olasz Stampa foglalkozik azokkal az amerikai intézkedésekkel, amelyek folyományaképpen 300 élelmiszerüzletet becsuktak és megtiltották a konzervek gyártását. A lap szerint Amerika eddig 10 milliárd doboz konzervet gyártott évenként. A maláj államok elvesztésével Amerika nem tud onhoz jutni, ami sok téren mutatja hatását.

A Maori benszülöttek közül külön hadosztályt állítanak fel az angolszász szövetségesek.

Braziliában őrizetbe vették azokat a japánokat, akik a hadiutaknak nyilvánított utak mellett laknak. Braziliában betiltották az időjósokot és az időjárás jelentések közlését.

Adjunk vért!

Súlyosak a véráldozatok, amelyeket a távol harcokban küzdő hős katonáink hoznak egy szebb jövőért.

A sebesülteket és a betegeket a Magyar Vöröskereszt névtelen hősei részesítik első segélyben és gondos ápolásban.

A nemzet apraja-nagyja hazafias lelkesedéssel vesz részt abban a megszervezett munkában, amelynek célja a sebesült hősök és hozzátartozók gondozása és ellátása. De tehetetlen a lelkesedés ott, ahol egy veszendő élet megmentéséhez az áldozatokon kívül egyéb eszközökre is szükség van.

Ma már mindannyian tudjuk, hogy a fronton küzdő katonának vérző sebével hosszú utat kell megtennie, amíg rendes kórházi ápolásban, esetleg műtétben részesül. Tudjuk azt is, hogy a sebesülés a legtöbbször csak azért halálos, mert a sebesült hős elvérzik és a hiányzó vért idejekorán pótolni nem tudják.

A Magyar Vöröskereszt ezen a téren is szembe száll a Halállal és idejekorán megszervezte a vértadókat hatalmas hadseregét.

Egy kivért ember életének megmentéséhez 4—5 deciliter vér elegendő és ha figyelembe vesszük, hogy egy felnőtt ember vérmenyisége 4—5 liter, akkor kétségtelen, hogy minden felnőtt ember — saját egészségének veszélyeztetése nélkül — nyugodtan áldozhat az életmentéshez szükséges 3—4 deciliter vért, mikor ezzel egy emberéletet ment meg.

A vértadó áldozatan em olyan súlyos, mert hiszen a felajánlott és átömlesztett 3—4 deciliter vért a szervezet kellő mennyiségű folyadék felvétele mellett, a legrövidebb időn belül pótolni tudja.

Aki mint vértadó felajánlja vérért, az a sebesült hősök életét menti meg, az visszaadja a családnak az apát, a szerető feleségnek a férjet, a kétségbeesett szülőknek a gyermekét.

A vértátömlesztés nem történhetik öltetszerűen, mert az átömlesztéshez csak azonos vércsoportba tartozók vérért lehet felhasználni.

A zombori Magyar Vöröskereszt megkezdte a vértadók megszervezését. Mindenki jelentkezhet, aki vérért átömlesztésre felajánlja, de elsősorban a nők, mert a női szervezet az elvesztett vért gyorsabban pótolja és mert ezt az áldozatot elsősorban az önfeláldozó hazafias nőktől kéri és várják.

Felkérem mindazokat, akik mint vértadók vérért felajánlják, közöljék ezen elhatározásukat, nevüket és pontos címüket velem (Dr. Müller János, Zombor, Zrinyi u. 11 sz.) akár szóval, akár írásban, akár telefonon 167 szám alatt 1942 évi március hó 8-ig és én a jelentkezőket közölni fogom, hogy a vérvizsgálat mikor és hol fog megtörténni.

Az önkéntes vértadók külön fényképpel ellegának. Egyetemi ügyeit lelkiismeretesen elintézték igazolványt kapnak és a szükséghez képest hívják be őket vértadásra.

Az arra rászorulók az adott vértért kívánság szerint 40 pengőig terjedő honoráriumot kaphatnak.

Zombor, 1942. február 27.

Dr. Müller János,
a zombori Magyar Vöröskereszt
elnöke.

(P. H.)

Irjanak ki országos pályázatot a szabadkai Hősök Emlékművére!

A Délvidék szabadkai szerkesztősége jelenti: A Délvidék felszabadulásának első napjaiban felmerült a gondolata annak, hogy a világháborúban elesett szabadkai származású hős katonák emlékét méltó szoborművel örökössé tegyék. Horvay János, a legismertebb magyar szobrászművész egyiké még az őszi hónapokban ajánlatot tett a városnak, a szobormű elkészítésére és a több változatban elkészített hős emlékmű gipszmodelljeit le is küldte Szabadkára, hogy a város azokból válassza ki azt, amelyet kivitelezésre alkalmasnak talál.

Horvay János szoborműveit a városi tanács a Nemzeti Kaszinó helyiségében több napon át közszemlére kiállította. Ugyanakkor szoborbizottság is alakult a városháza illetékes ténnyezőinek, kulturális vezető férfainak és szakembereknek a bevonásával és maga Horvay János is lementjt Szabadkán, hogy személyesen folytasson tárgyalásokat a város vezetőségével. Sem a szoborvázlatok kiállítása, sem az emlékmű-bizottság ismételt ülései, sem pedig Horvay János tanácskozásai nem juttatták dűlőre a városi illetékesek teljes elismeréssel adóznak a külföldön is ismert nevű Horvay János művészi képességeinek, azonban az az általános vélemény alakult ki, hogy a Szabadkára küldött szoborvázlatok művészi becse vitathatatlan, de ezek

egyike sem juttatja kifejezésre méltó formában azt a gondolatot, amelyet a bácskai hősök emlékművével ábrázolni akartak.

A döntést késleltető második ok az volt, hogy a szobor elhelyezése kérdését s meglehetősen tisztázni. Horvay János személyes megjelenése csak bonyolultabbá tette a problémát, mert ő a városháza előtti térnek annak a pontjára ki-

vánta helyezni a szobrot, ahol a Szentháromság szobor áll. Már pedig ennek az eltávolításáról, vagy máshová való áthelyezéséről szó sem lehet. Ennek a barok emlékműnek a helyét a valóságos érület sulyos sérelme nélkül megváltoztatni nem lehet, de egyébként is történelmi tradíciók fűződnek hozzá.

Időközben Szabadka város kulturális ügyosztályához más művészek igen figyelemre méltó pályázatai is érkeztek, amelyek közül különösen azok keltettek az illetékesek körében nagy érdeklődést, amelyek az emlékműnek elősorbán az építészeti megoldását hangsúlyozták ki. Mintegy tízféle változatban fekszenek zeke a rajzos tervek az illetékesek előtt. A kép zöművészeti elemek a vázlatok mindegyikén csak másodlagos szerepet töltenek be és csupán az architektura díszítésére szolgálnak.

A szoborbizottság egyelőre még nem döntött a tervek sorsá felől, azonban kiszivárgott hírek szerint a bizottsági tagok legtöbbszörösen hajlik ama megoldás felé, amelyet a közvélemény is a leghelyesebbnek tartana és amely nek mi magunk is kifejezést adunk lapunk hátsójain. Ez pedig az, hogy

irjanak ki országos pályázatot a szobormű elkészítésére.

A pályázatra majdan beérkező anyag kétségkívül bőséges választékkal fog szolgálni és föltehető, hogy ezek sorában sokkal inkább meg lehet majd találni a célnak legmegfelelőbbet, mint egy vagy két művész néhány vázlatá között. További fontos szempont és a nyilvános pályázat lényeges előnye, hogy azon bácskai művészek is résztvehetnek és az országos nevű művészekkel egyenlő eséllyel versenyezhetnek a kivitelezés dicsőségéért.

A YAMATO-SZELLEME

Mi a magyarázata a japán katona haláltmegvető bátorságának

A nyugati időszámítás 1932. évében történt, hogy egy japán őrnagy a Sangháj körüli harcokban eszméletét veszítette és ebben az állapotban az ellenség kezébe került. Az előnyomuló japán csapatok néhány nap mulva kiszabadították ugyan a fogságból, az újságoknak azonban néhány nap mulva mégis arról kellett hírt adniok, hogy az őrnagy ugyanazon a helyen, ahol ideiglenesen fogságba került, önkézzel vetett véget életének.

Vajjon hogyan kell értenie a nyugati embernek ezt az esetet? — A tiszt sebesülten és öntudatlan állapotban került fogságba; lehet-e ezt megszegényítőnek tekinteni? Miért vetett véget életének, hiszen tapasztalataival, katonai ismereteivel, bátorságával és lelki erejével hazájának továbbra is és jobban szolgálhatott volna, mint halálával? — A japán őrnagy tettére kizárólag csak a yamato-szellem, az ősi japán lovagi szellem adhatja meg a magyarázatot.

A nyugatjapáni Saga-vidéken ennek a hősi szellemnek hagyományai még ma is töretlen erővel élnek. A sagai lovagok szelleme a „Hagakure” című lovagi kódexből táplálkozott, mely a japán harcok erkölcsstanát a következő alapelvre építette fel: „Ha kettő között, az élet és halál között kell választanod, válaszd az utóbbit.” Az őrnagy ennek a tannak értelmében cselekedett. De miért kell inkább a halált választani?

A modern japán katona lovagi kódexe, a „Senjinkun” a harctéri magatartás első szabályát ebben a parancsban foglalja össze: „Élve ne viseld el a fogságba jutás szégyenét; így halálod után nem kell a vétkesség és bajkozás rossz hírét hátrahagynod.” A japán katona a fogságba jutást már ősidők óta lemoshatatlan szégyennek tekinti és inkább a halált választja.

Bármennyire többet használhat is, különösen a modern háborúban, ha a katona életben marad és legalább békében fontos feladatok teljesítésével szolgálhatja hazáját, a japán harcos mégis másképpen gondolkodik: Ha tovább él a fogságban, ez annyit jelent számára, hogy nem harcolt a haláláig, hogy a Tennoval, hazájával

és népével szemben nem áldozta fel magát a végsőkig.

„Akár a tengeren, hol a tengervíz mossa körül testemet,

Akár a szárazföldön, hol a hegyek mohálepí csontjaimat,

Mindenütt csak a nagy uralkodóért akarok harcolni, magammal mit sem törődve.”

Amint ez a ma is újból és újból felhangzó ősi katonának is kifejezésre juttatja, a japán katona nem számol azzal, hogy visszatér még az életbe. Nelson lord ezt mondta halálos ágyán: „Hála az égnek, megtettem kötelességemet”; a japáni azonban nem kötelességteljesítésből harcol, hanem azért, hogy feláldozza életét. Bälz, Japán egyik legnagyobb ismerője, az orosz—japán háború korából a következő élményről számolt be. Egyik japán ismerőse felkereste fiatal, akinek a következő napon kellett bevonulnia. A beszélgetés természetesen a háborúra terelődött és az idős japán ur elbeszélte, hogy négy évvel ezelőtt a boxerlázadás alkalmával egyik fiát már elvesztette és most második fiát küldi a háborúba, makulátlan családi cimereinek tehát nincs hordozója, mivel nincsen már több fia. Bälz vigasztalni próbálta öreg barátját: „Nem mindenki esik el, aki a harctérre megy; meg vagyok győződve, hogy fia dicsőséggel elhalmozva tér majd haza.” A japán atya azonban fejét rázva válaszolta:

„Nem, fiam azért megy a háborúba, hogy hősi halált haljon, nem pedig azért, hogy élve térjen haza.”

Annak, hogy Japán eddig egyetlen háborút sem veszített el, egyesegyedül ez a hősi szellem a titka. Ennek köszönheti a birodalom, hogy 1274-ben és 1281-ben a 150.000 emberrel támadó mongolokat 50.000 főnyi katonasággal visszaudta verni és megmenekült a szörnyű pusztítástól. Ez a szellem vezérelte a japán csapatokat győzelemre az 1894/95 évi kínai—japán és az 1904/05 évi orosz—japán háborúban is. De éppen így azok a katonák is egytől egyig elvannak rá szánva, hogy mindenüket feláldozzák, akik ma a Csendes óceán óriási harcterén a ten-

geren, a szárazföldön és a levegőben küzdenek.

Ennek a szellemnek éppen úgy semmi köze sincsen az ideálnélküli fatalizmushoz, mint ahogyan valami lelki eltompultság vagy érzetlenség nyomait sem lehet benne felfedezni. A japánok virágszeretete, mely az élő növény megcsontkítását sem engedí meg, már maga is elég bizonyíték lehetne. Lehet ugyan, hogy a japán könnyen eldobja magától az életet, az azonban távolról sem jelenti az élet értékének megtagadását. Ugyanaz a japán katona, aki könnyű szívvvel mond le saját életéről, ellenfelet a legnagyobb tiszteletben tartja. Nem csak a japán történelem őskora, hanem például az első világháború is bővelkedik bizonyító példákban. A kanadai hadseregben szolgáló japán katonák egy része a nyugati fronton a német hadsereggel közvetlenül is szembe került. Isomura önkéntes egy alkalommal sulyosan sebesült német katonára bukkant. A sebesült erőteljes jelbeszéddel adta tudtul, hogy kínzó szomszúságban szenved, mire Isomura szó nélkül megitta kulacsából. Közöben azonban egy angol katona is odaérkezett, aki szuronyával nyomban a sebesültre akart rohanni. „Nem látod hogy ez az ember sulyosan sebesült?” — vetette magát közbe Isomura. „Eh, mit, válaszolt az angol, sebesült vagy nem, számunkra minden megölt ellenség nyereség.” — „Hol marad azonban a keresztényi felebaráti szeretet?” — „Az ő otthon hagyta, amikor kihozták a harctérre” — válaszolta az angol.

Ugyancsak a világháborúban Morooka önkéntes egy kézitusa alkalmával egy egészen fiatal katonával került szembe. aki az első szurásra feljajdult: „Anyám!” Morooka véletlenül ismerete a szót és többször már nem emelte szurásra fegyverét. A fiatal katona sebesülten bár, de megmenekült és később visszatérhetett hazájába.

Hogy a japán katona nagylelkűségének ezek a példái nem elszigetelt esetek, az egész japán történelem igazolja. A legyőzött és fogságba került ellenséggel való emberies bánásmódot a japán katona már ősidőktől fogva erénynek tartotta. A mongol betörés visszaverése alkalmával fogságba került koreai katonák Japánban olyan emberies bánásmódban részesültek, hogy a koreai császár indítatva érezte magát ezért külön hivatalos jegyzékben köszönetet mondani. Az orosz—japán háborúban az első orosz foglyok gondozásának feladata a második japán hadsereg első hadosztályának jutott. Abból a célból, hogy az orosz egyenruhával és rangjelzéssel megismerkedjenek, a japán katonák parancsot kaptak a foglyok megtekintésére. A legénység egy része azonban nem tett eleget a felszólításnak, mint a megindított vizsgálat kiderítette, a következő okoskodásból kiindulva: Katonát nem érhet nagyobb szégyen, mint hogy fogságba kerül és elviselhetetlen számára, hogy fogolyként legyen kénytelen az ellenséggel szembenézni; a samurai megérti az ellenséges harcoss érzelmét is és nem akarja ennek a megalázásnak alávetni.

A most folyó nagykeletázsiai háborúban a Fülöp szigeteken az amerikaiak számos japán polgári személyt lemészároltak; Japán történelmében ilyen rémtettek nem fordultak elő.

A japánok ma hazájukért és Nagy-Ázsia minden népének szabadságáért harcolnak, olyan sok áldozatot követelő küzdelemben, mely minden egyes japán katonát a légkeményebb követelmények elé állít, a világnak azonban mégis lesz még alkalma tapasztalni, hogy a japán yamato-szellem nemcsak a feltétel nélküli önfeláldozás csodáival, hanem az emberies érzés megindító eseteivel is büszkélkedhet.

Dolgozó ember nem áll meg az utcán,

hogy a kiarakatokban és az ablakokban ki függesztett cédulákról leirogassa a butorozott-szobák, kiadó lakások és a különféle eladó holmik címét, hanem az újság hírdetési rovatait kíséri nagy figyelemmel: minden napilapnak azért van apróhírdetési rovata, hogy a nagyközönség abban hirdessen és mindenki azután onnan olvassa ki az öt érdeklő címeiket. Az újság nemcsak az események tükre, hanem hírdetési organum is! — Hogy meggyőződjék ennek igazságáról, tegyen közzé egy apróhírdetést a „Délvidékben.”

„Ez a föld ezer évig a miénk volt további ezer évig is a miénk marad“

Doroszló ünnepelte képviselőjét

Doroszló vasárnap ünnepelte képviselőjét. Akkor tartotta alakuló közgyűlését a Magyar Élet Pártja. Az értekezleten határozatban vett részt. Bartol István képviselő nagy beszédében többek között a következőket mondta:

Ez a föld ezer évig a miénk volt és további ezer évig is a miénk marad

Ismertette ezután a MÉP programját, amely röviden:

keresztény, magyar és nemzeti.

Ebben a három szóban van lefektetve a szebb jövő alapja.

A közgyűlésről hódolótáviratot küldtek a Kormányzó Urnak, üdvözlőtáviratot a miniszterelnöknek és a főispánnak.

Ezután a képviselő és Schüsler Károly főjegyző meglátogatta a KALOT ifjuságot. Az egyesület Bartol képviselőt és a főjegyzőt dísztagjává választotta. Az ünnepségen Tóth József plébános tartott beszédet.

Tervet nyújtottak át a főispánnak Zombor város fejlesztésére

Zsulyevich Ernő ny. felsőkereskedelmi iskolai igazgató, Zombor thj. város törvényhatósági bizottságának tagja, aki a „Délvidék” hasábjain több ízben fejtette ki olvasóink táborában nagy figyelmet keltett nézeteit Zombor város fejlesztése érdekében, terjedelmes, minden részletre kiterjedő tervet dolgozott ki a város fejlesztésére. A tervezet részletesen taglalja a lakáshiány megoldásának módozatait, felveti egy nagy szálloda, modern gőzfürdő, áruccsarnok, nyilvános illemhelyek létesítésének gondolatát, érdekes ötletet tartalmaz Zombor parkosítására, az utcák, utak és parkok rendezésére, a megyeháza körüli térség olyan átalakítására, hogy az mintegy Pantheonjává váljék Bácska és Zombor nagyjainak. figyelemre méltó elgondolást közöl a szociális kérdések megoldására és számos más nagyjelentőségű kérdés megoldására vonatkozóan közöl érdekes elképzeléseket.

A tervezetet, amely hangsúlyozza, hogy

Zombort, Bács-Bodrog vármegye székhelyét az állam, a megye a város és a polgárság együttműködésével olyan magas színvonalra kell fejleszteni, hogy méltó legyen az ország második legnagyobb vármegyéjéhez, Zsulyevits igazgató átnyújtotta dr. Deák Leó főispánnak.

Női kalapkellékek

előnyös beszerzési helye

Geleta és Szilágyi

BUDAPEST VI., Király-ucca 42.
AZ UDVARBAN

A magyarság összefogására sohasem volt nagyobb szükség mint most

Közgyűlést tartott a DMKSz szilágyi fiókja

A Délvidéki Közművelődési Szövetség szilágyi fiókja most tartotta meg tavaszi közgyűlését, amelyen majdnem teljes számban jelentek meg a tagok. A DMKSz központi szervezetét Holbert Gyula zombori tanár, a DMKSz központi választmányának tagja, képviselte.

A közgyűlést Mészáros Máttyás elnök nyitotta meg. A Hiszekegy elmondása után Holbert Gyula tanár kitűnően felépített, gondolatokban gazdag, magasszínű beszédet mondott, amelyet a közgyűlés közönsége számtalanszor szakított meg zajos helyesléssel és a szónok ünneplésével Holbert tanár visszapillantást vetett történelmi multunkra és hangoztatta, hogy a magyarság az öt évtől három legnagyobb történelmi csapás — a tatárjárás, a mohácsi vész és 1918 ősz — után csak azért tudott újra talpraállni, mert hazánk nagy fiai az öszmagyarságot egy zászló alá tudták tö-

möríteni. A szerb elnyomás alatt színlődő bácskai magyarságot a DMKSz gyűjtötte össze egy táborba és mentette át a szent itváni Magyarországra. A mai világégés közepette fokozott munkára van szükségünk, sohasem volt talán még olyan nagy történelmi szükségesség a magyarság összefogása, mint most. A DMKSz közel háromszázezer tagjának öntudatos magyarsága és éber örökösége meghiúsít minden olyan esetleges aknamunkát, amelynek magyar hazánk a kárát vallaná.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd további részében Holbert tanár annak szükségességét hangoztatta, hogy minden lehető eszközzel fokozzuk a széles néprétegek műveltségi színvonalának emelésére irányuló munkát, mert a kiművelt koponyát nem lehet félrevezetni.

Számos indítvány letárgyalása után a közgyűlés a Himnusszal ért véget.

Halállal bünhődik Szerbiában mindenki, aki a kommunista és csetnik bandákat segíti

Elbocsátják az állami szolgálatból azokat, akik protekcióhoz folyamodnak

A belgrádi rádió többször megismételte Szerbia német katonai parancsnokának rendeletét, mely szerint halállal büntetik mindazokat, akik fegyveres erővel megbontják a közrendet, szatálnak, merényleteket követnek el a német megszálló erők tagjai, berendezések, vagy más közvagyon ellen és mindazokat, akik ellenszegülnek a rend helyreállítására irányuló intézkedéseknek. Halállal büntetik azokat is, akik a rend-

bontó csetnik és kommunista bandáknak segítségére vannak az által, hogy rejtegetik őket, élelmiszereket juttatnak nekik, leplezik gaztetteiket, vagy összekötő szolgálatot vállalnak. A belgrádi rádió nyomatékosan figyelmeztette erre különösen a falusi lakosságot.

A szerb földművelésügyi miniszterhez — jelenti a belgrádi rádió — sokan fordulnak kijárók utján azzal a kéréssel, hogy a mezőgazda-

ÉLJEN

az alkalommal
és örökítse meg
hangját
gramafonlemezen

Zwirschitz Károly

villamosági
vállalata
5 perc alatt

elkészíti a viaszle-
mezt amely örökös
emlék marad

sági szakértőket, akiket a mezőgazdasági tervgazdálkodás szükségleteinek megfelelően a vidékre osztottak ki szolgálattételre, ide vagy oda helyezték át új állomáshelyéről. A minisztérium közleménye hangoztatja, hogy az egyéni érdekeket mindenki köteles alárendelni a közérdekeknek és a jövőben elbocsátják állásukból azokat, akik protekcióhoz folyamodnak személyi ügyeik elintézésé végett.

Belgrádból jelenti a Bud. Tud.: Az Obnova jelenti, hogy életbelépett egész Szerbiában a kormány által elrendelt új kényszergazdálkodási rendszer. Mint ismeretes, március 1.-éig kellett országszerte írásban bejelentenie mindenkinek azt, ha bármilyen módon is akadályoztatva érezné magát mező- vagy kertgazdasági földje megművelésében. Aki ezt elmulasztotta megtenni és földje mégis megműveletlenül marad, az mivel megakadályozta földjének közös megmunkálását, kiteszi magát annak, hogy március 10-étől kezdve földjét az állam vagy község közmunka útján művelteti meg.

A szebiai városok közül Kragujevac városa tette meg elsőnek a kényszergazdálkodási intézkedéseket. A városi tanács felhívta az összes mező- és kertgazdasági földtulajdonosokat, hogy március 10-től kezdve mindenhol kezdjék meg a munkát vagy bocsássák rendelkezésre földjüket az előirt megmunkálás céljaira.

Az Obnova szerint azt, aki szabatól és földje egészben vagy részben, akár saját akaratán kívül parlagon marad, 200—5000 dinárig terjedő pénzbüntetésre, illetőleg 5—60 napig tartó elzárásra, súlyosabb esetben ugyanilyen időtartamu munkaszolgálatra ítéli.

Bizottságokat választ Zombor törvényhatósága

Zombor város törvényhatósági bizottságát csütörtök délután 5 órára rendkívüli közgyűlésre hívták egybe. A törvényhatósági bizottság rendkívüli közgyűlésén tizenhat tárgysorozati pont szerepel, s valamennyi különböző bizottsági tagok megválasztását célozza.

Pályázati hirdetmény

Zombor thj. sz. kir. város polgármestere a városi közkórháznál üresedésben lévő egy sebész-főorvosi, egy belgyógyász-főorvosi, egy szülész-nőgyógyász-főorvosi, egy bőrnemibeteg-főorvosi és egy röntgen-laboratóriumi-főorvosi állásra, továbbá hat segédorvosi állásra, valamint egy kórház-gondnoki állásra pályázatot hirdet. A részletes pályázati feltételeket magukba foglaló hirdetmények egyrészt a Budapesti Közlöny című hivatalos lap egyik legközelebb megjelenő számában, másrészt a „Nép-egészségügy” és az Országos Orvoskamara Köz-
lön f. évi március hó 15-én megjelenő számában lesznek közzételve.

HIREK

«000»

Ugyeletes városi orvos: Dr. Kontsek Ferenc, Szentteleky Kornél ucca 12. Tel. 331. Az ügyeleti szolgálat vasárnap 14 órakor kezdődik és tart a következő vasárnap 14 óráig.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Kováts Boldizsár, Széchenyi krt. 3.

Ugyeletes gyógyszerár: Arany oroslán, Szt. Háromság tér.

Uj polgáriiskolai tanárnő Zomborban. A vallás és közoktatásügyi minisztérium dr. Hoffmann Jánosné Zomborba rendes polgári iskolai tanárnővé nevezte ki.

Magyar kanizsán is értekezletet tartott a Magyar Élet Pártja. Az értekezleten megjelent Nagy Iván dr. és Bagi Péter országgyűlési képviselő. Nagy Iván dr. lelkes beszédet intézett a nagyszámu hallgatóságához. Utána Bagi Péter szólalt fel.

Leventeegyesület alakult Moholon. Az egyesület elnöke Varga Lajos plébános, alelnökök: Dévald József, Szamek Péter és Torma András, titkár Laticsy István.

Regényt mai számunkban nem adhattunk, miután a két napos áramszünet után még szerdán is olyan rendszertelen és gyöngye volt a villanyáram, hogy villanyerőre berendezett gépeink csak rendszertelenül dolgozhattak. Aktuális hiranyagunk egy része ismét ugyanezen ok miatt maradt ki a lapból. Olvasóink szíves elnézését kérjük, hogy rajtunk kívülálló okokból most már harmadik napja nem olyan friss a lapunk, mint eddig volt.

Az ebéd és vacsora csak úgy jó, ha a hus felvágott, szalonba és mindennemű hentes-áru

NÉBL JÓZSEF
hentesmestertől való.

Pénteken tartja meg közgyűlését a ZTK A Zombori Torna Kör rendes évi közgyűlését március hatodikán, pénteken este 8 óra kor tartja meg a Legényegylet helyiségében.

Vizlevezető árkokat épít Mohol. A hirtelen beállott olvadás súlyos károkat okoz Moholon. Eddig már több ház összedőlt. A község 1.400 pengőt fordít a községi utcák víztelenítésére. Ezt az összeget vizlevezető árkok kiadására fordítják.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Jó munkát végzett az adai Onkéntes Tüzoltótestület. A tűzoltótestület vasárnap tartotta évi közgyűlését, amelyet a Hisekegy vezetett be. Köbölkúti Gyula elnök meghívtója után Nagy Frigyes főparancsnok ismertette az új alapszabályokat. Ifj. Csányi Ferenc olvasta fel a parancsnokság évi jelentését, amely eredményes munkáról számol be. A tanfolyamon 45 tűzoltó vett részt. A múlt évben nyolc tüzeset történt a községben. A költségvetést 7600 pengőben állapították meg, majd a következő tisztikart választották meg: elnök vitéz Szarukán Kálmán községi jegyző, helyettese Köbölkúti Gyula közig. jegyző, társelnök Zwicz Rezső, titkár Sztraka Dezső, pénztáros Ricza Máté, ellenőr Banoss Ernő, orvos dr. Foth Sámuel, választmányi tagok: Török Máté községi bíró, Höflinger Nándor, Kirinits Lajos, Benei András, Dudás András, Girizd István, póttagok: Kelemen István és Török István, számvizsgálók: Mészáros István, Varga István és Szabados Sándor, póttagok: Varga János és Bozsoki János, parancsnok: Nagy Frigyes, alparancsnok: Nagy László, szakasparancsnokok: Molnár István és ifj. Csányi Ferenc, szertáros: Göblyös Lukács. A tűzoltó zenekar kibővítése céljából felvesznek 14-től 18 éves korig zenekedvelő ifjakat. Az érdeklődők jelentkezzenek a tűzoltó laktanyában.

A zombori Baross Női Tábor műsoros teája. Zomborból jelentik: A Baross Női Tábor műsoros teát rendezett. Nagyszámu előkelő közönség gyűlt össze. A műsorban Liebhardt Éva Méc és Reményik-verseket szavalt. Dr. Sebestyén Tiborné művészi harmonikaszámai után Hoffmann Adél és Firály Istvánné szavallatai következtek. dr. Varga Gézáné aforizmákat olvasott fel, végül gyűjtöttek a napközi otthon és böcsöde javára.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagolásban kérje

DARMOL

A délvidéki egyetemisták tisztújító közgyűlése. Szegeden a délvidéki egyetemi és főiskolai hallgatók szövetsége vasárnap délben tartotta tisztújító közgyűlését. Ifjusági elnöké Ertesy Pétert, alelnökké Majzik Gábort választották. Főtitkár: Száraz Jenő, főjegyző: Farkas Luca, főpénztáros: Farkas Miklós, háznagy: Agócsi Pál, könyvtáros: Madarász László. Az elnök székfoglaló beszédében fokozott összetartásra és egymás megbecsülésére hívta fel a tagokat.

Pápai ünnepély Zentán. Zentáról jelentik: Március 8-án az Ipartestület dísztermében a Katolikus akció plébánosa mondja, az ünnepi beszédet Veress Árpád főgimnáziumi igazgató. Szavai. Keczei Mészáros Dezső, Dombay Sarolta, az Omi tagok egyházi énekeket adnak elő. Halász Apollónia, a DI titkárnője, az ifjuság nevében beszél.

Sakkverseny Topolyán. A Sakkör március 8-i kezdettel sakkversenyt rendez a járás bajnokságáért. A győztes bajnoki oklevelet és Hoffmann Károly egyesületi elnök által adományozott ezüstserleget elnyeri.

A DMKSz dorozslói fiókjának új vezetősége. A DMKSz dorozslói fiókegyesülete legutóbb megtartott közgyűlésén a következő új vezetőséget választotta: elnök Kocsis Imre, társelnökök Nagy György, König Lőrinc, Király István, Király Imre és Samu Imre, elnök Kocsis Imre, alelnök Tancsik Pál, titkár Bencsik János, pénztáros Farkas Imre, választmányi tagok: Papp Pál, Dánielkovits Pál, Turkál István, Tollósy György, Pető János, Samu Ferenc (János fia) Zámbo Lajos, Kocsis Lajos (külső) és Lennert Ferenc. Itt kell megemlíteni, hogy minden egyesület megszüntette működését Dorozslón, s csatlakozott, illetve beolvadt a DMKSz fiókjába.

Megalakult Topolyán a Leventeegyesület. A Leventeegyesület vasárnap tartotta alakuló közgyűlését. Szokolik Lajos járási leventeparancsnok ismertette az intézmény fontosságát, majd megválasztották a vezetőséget. Diszelnök dr. Katona István főszolgabíró, Geyer Henrik földbírtokos, dr. Pummer Sándor közjegyző, dr. Náray Gyula orvos, Kiss Lajos bankigazgató, Sándor Albert községi főjegyző, dr. Simon János szolgabíró, elnök Szabó Imre, társelnök Kvanduk Ferenc, titkár Szakács Pál, Bakay Pál és Gulyás Antal, jegyző Hegedüs Imre tanító és Sulyos Lajos, pénztáros Schneider Dániel, ellenőr Soltis Elek, Gazda Linder János, könyvtáros Harkay Lajos orvos dr. Szabó Demeter és dr. Dadzsy János, ügyész dr. Mészöly Dénes. A választmány tagjai: Tóth Isaszegi Ferenc, Izsáki Ferenc, dr. Puhalák László, Tóth József, Bicskei Péter, Langhof László, Kucsura István, Farkas Lajos, Cservenák Ferenc, Gergely József, Juhász Ferenc és Sipos Mihály. A választmányi póttagok: Egri Gyula, Ober László, Kislinger Mihály, Ferő Ferenc, Edelenyi János és Cservenák Imre. A számvizsgáló bizottság tagjai: Krémer Rezső, Kiss Imre, Hajnal József, Klemán Ferenc, póttagok Mezei Károly és Cékus József.

Színház

Ösbemutatók a szabadkai színházban

Köszegi Géza szinigazgató a szabadkai színiévad megkezdésekor lapunk részére adott nyilatkozatában a próza és zenés műfajú darabok egész sorának bemutatását helyezte kilátásba. Ezek között a darabok között számos klasszikus van. Böségesen képviselve van azonban közöttük a legfrissebb operett- és drámatermés is.

Most arról értesülünk, hogy Köszegi Géza gazdag repertoárját újabb darabokkal is ki akarja bővíteni. Így a napokban szerezte meg előadásra a »Niskavuori kenyer« című finn drámát, amely egyenes folytatása a budapesti Nemzeti Színházban a múlt szezónban bemutatott »Niskavuori asszonyok«-nak. Az igazgató egyébként lépéseket tett abban az irányban is, hogy az idei évadban most és ezután még bemutatásra kerülő és sikerre számító darabok előadási jogát is megszerezze.

Az igazgatóság művészi törekvéseinek betetőzéséül tekinthető az az érdekes terv, hogy a fővárosi színpadokon már sikert aratott darabokon kívül eredeti bemutatókat is rendez. Az igazgatóság most lapunk nyilvánossága útján hívja fel a délvidéki írók figyelmét az ösbemutatók tervére és fölkeri őket, hogy esetleges készdarabjaikat juttassák el címére.

Március 15-iki előadás a szabadkai színházban. A szabadkai színtársulat nagy ambícióval és igaz magyar lelkesedéssel készül március 15-ike méltó megünneplésére. Az igazgatóság ezt a március 15-ét, amely az első a felszabadulás óta, díszelőadással kívánja emlékeztetessé tenni. Az előadás a legszebb magyar daljátékok: Kacsóh Pongrác szépséges »János vitéz«-ét hozza színre parádés szereposztásban. János vitézt K. Medgyessy Nuszi, Iluskát Vörösmarthy Lili, Bagót Nagy Béla, fogja játszani.

Az Ember tragédiája, Madách halhatatlan remekművének egy hét óta tartó sorozatos próbáin már kezd kialakulni az előadás képe. Mester Tibor rendezése a filozófus drámai költeményt az egyedül helyes felfogásban: misztériumként fogja föl és így is viszi színpadra. Adámot Mester Tibor, Évát Szerdahelyi Borbála, Lucifert Szabó Ernő játsza, sikerült azonban az igazgatóságnak az első három előadásban Lucifer szerepének eljátszására Kiss Ferencet a Nemzeti Színház klasszikus színészét, az Országos Színeszkamara elnökét megnyerni. Az igazgatóság a Tragédia valamennyi színéhez eredeti díszleteket csináltat. Ezeket Mester Tibor elképzelése szerint Plivelics Emil a színház díszlettervező művésze tervezte meg és ugyanő kivitelezte is. Érdekessége lesz még a »Tragédia« szabadkai bemutatójának, hogy az Erkel Ferenc eredeti kísérőzenéje kerül színpadra.

SZABADKAI SZÍNHÁZ

FITYFIRITY

Operet 3 felvonásban

Szöveg: **Halász Rudolf,** Zene: **Buday Dénes.**

SZEMÉLYEK:

Pataki Mária énekesnő	Fraknoi Sári
Tamás András igazgató	Nagy Béla
Kató, a leánya	Dobay Bella
Székely János cégvezető	Balaithy Andor
Bella	Daruváry Mária
Muki	Szabó Ernő
Antónió	Vámosy N. Lajos
Vera, áruházi leány	Vörösmarthy Lili
Portás	Körösfű: István

Rendező **Gömörly László.** Karnagy: **Beck Miklós**

A három tengelyhatalom közös taktikája

A totális háboru a támadó félnek kedvez

Ugyanakkor, amikor a japán főhadiszállás bejelentette Szingapur városának sikeres megostromlását, Roosevel Washingtonban egy sajtóértekezleten az Egyesült Államok és Angliát fenyegető bekerítés veszedelméről beszélt. Az előtt, aki a harcterek eseményeit figyelemmel kísérte, nem lehet kétséges, hogy Roosevel mit értett ezen a „bekerítésen”. Németország, Olaszország és Japán szoros stratégiai együttműködését, melyet a január 18-án Berlinben megkötött katonai egyezmény még szorosabbra fűzött, ma már az egész világ félreismerhetetlen ténynek könyveli el. Az az elismerés, mellyel Hitler kancellár legutóbbi beszédében a japán szövetséges háborús teljesítményeit Németország számára felbecsülhetetlennek minősítette, nemcsak az eddigi japán segítség értékének nyugtázása, hanem egyben Németország ellenszolgáltatásának ígérete is volt.

A meglepetésszerű afrikai kudarc, a német tengeralfutó megjelenése az északamerikai és kanadai partok előtt, a szovjet offenzíva megtorpanása és Japán páratlan győzelemsorozata, különösen pedig az Amerikával ellentétben aktivitásra kényszerített angolokkal szemben elért egyedülálló katonai eredményei olyan sikerek, melyek nemcsak időbelileg, hanem az ok és okozat szálán is a legszorosabb összefüggésben vannak egymással.

Nippon fiainak távolkeleti diadalmenete nyilván nem bonyolódhatna le olyan zökkenésmentes folyamattal, ha a német haditengerészet atlantióceáni, sőt elgújában északitengeri hadműveletei és a tengelyhatalmak fokozott földközitengeri tevékenysége nem kötné le az angolszász hatalmak megmaradt tengeri haderejének zömét

a nyugati féltekén. Knox amerikai hadügyminiszter bizonyára ezzel a kellemetlen ténnyel számolt, amikor az „Alabama” cirkáló vízrebocsátása alkalmával nemrég úgy nyilatkozott, hogy

az Egyesült Államoknak továbbra is két óceánon kell flottát fenntartania.

A másik részről viszont Rommel tábornok észak-afrikai haditényei sem lehettek volna olyan fényesek, ha a japán partraszállástól rettegő Ausztrália nem követelte volna vissza csapatait és a veszedelmes szovjet offenzíva sem fultad volna ki olyan hamar, ha Angliának és Amerikának módjában lett volna szállításait a régi mederben folytatni.

A szovjet hadvezetőség figyelmeztetése, mellyel a nemsokára beköszöntő tavaszi olvadás ürügyével tartózkodást ajánlott a reményekben, már az idők változásának jele volt.

Az angolszász hatalmak erejének szétforgácsolása és minden arcvonalon való lekötése, ez volt a két és fél hónapos német-olasz-japán katonai együttműködés stratégiai alappondolata,

melynek végrehajtását Churchillnek éppen a legszerencsétlenebb pillanatban megindított afrikai offenzívája oly nem remélt módon megkönnyítette. Az Afrika vagy Szingapur kényes dilemmájának megoldására az angol világbirodalomnak a korlátlan lehetőségekkel dicsekvő Amerika minden támogatása mellett sem volt elég ereje. Ahhoz, hogy ezt a kitűnően bevált taktikát a háromhatalmi egyezmény tagállamai a jövőben sem adják fel, nem fér kétség.

Az orosz hősivatághoz a német hadsereg már hivatalos magyarázat szerint is feladta egyoldalú védekező álláspontját és a német haditengerészet a Földközi-tengeren és az Atlantióceán végtelen csataterén is egyre élénkítő tevékenységet folytat. Ebből a szempontból különösen figyelemreméltó, hogy korábbi taktikájától eltérően

a német tengeri erők a kereskedelmi hajókkal szemben az ellenséges hadihajókat megkülönböztetett figyelemben részesítik. Pár ez a fordulat bizonyos mértékben nyilván az ellenséges hajójáratok meggritkulásának következménye, igen valószínű, hogy a japán ha-

ditengerészet támogatására irányuló szándéknak is része van benne.

Az ellenfél erőinek megosztását célzó törekvések nemcsak a három hatalom együttműködésének irányelveiben, hanem rendkívül érdekes módon a korlátlan cselekvési szabadságot élvező japán haderő taktikájában külön is megfigyelhetők.

A japán haderő a délkeletázsiai szigetvilágban gyakorlatilag mindenütt támad és mindenütt egyszerre támad.

Azzal például, hogy Corregidor védői még ellenállást tanúsítanak, nem akadályoztatja magát abban, hogy majdnem minden nap ne szállíton csapatokat partra a szigetvilág valamelyik új pontjára. Az ellenfélnek így sehol sem marad elég ereje és ideje megfelelő ellenállásra felkészülni, ha pedig mégis elszánná magát arra, hogy erejét egyes stratégiai pontokra vonzólag tervszerűtlenül elszórt japán partraszállása össze, hamarosan rá kell jönnie, hogy a látszólag teljesen bekerítették már. Az, hogy a japán csapatok a szigetvilágnak egyszerre számtalan pontján állanak egyelőre eldöntetlen harcban

az ellenséggel, a japán hadvezetőségnek nem okoz gondot. A minden feladatra különlegesen kiképzett japán légénység mindenütt megállja a helyét, ha pedig felmerül a szüksége,

a délkeletázsiai tengert korlátlanul uraló japán haditengerészetnek megvan a módja arra, hogy az erősítéseket tetszés szerint adagolhassa.

Vajjon tudnak-e a demokrata hatalmak erre az eddigi tapasztalatok szerint rendkívül eredményes taktikára megfelelő ellenlépéssel

Gazdák figyelmébe

A kiadott rendelet alapján a régi napraforgó termeltetési szerződéspéldánvok érvénytelenek.

Alanti hatóságilag feljogosított olajváz az új legkedvezőbb feltételek mellett köt szerződést napraforgó termesztésére a termelőkkel.

A szükséges legjobb minőségű szelektált és csiraképes vetőmagot rendelkezésre bocsátjuk.

A szerződéses termelőknek szerződésileg biztosítunk olajpogácsadarát — kiváló erőkarmányt — valamint saját szükségletére olajat igényelhet.

Az érdekelt termelők forduljanak bizalommal helyi megbízottainkhoz vagy közvetlenül a évárhoz felvilágosításért.

KLEIN VILMOS

délvidéki növényolajváz és étolajfinomító UJVERBÁSZ.

Megbizottakat felvesszünk azon községekben, ahol még nem vagyunk képviselve.

válaszolni? Az említett washingtoni sajtóértekezleten — talán inkább vigasztalásul, mint komoly taktikai megfontolás alapján —

Roosevelt úgy nyilatkozott, hogy a szövetségeseknek Németország, Olaszország és Japán elől egyelőre heves ellenállás mellett vissza kell vonulnia, hogy ily módon támadó erejüket lefokozza.

Ez a taktika azonban a demokrata hatalmak taktikája a gyengébb fél taktikája,

mely csak akkor ígér sikert, ha van remény a támadó fél kimerítésére. Am lehet-e arra számítani, hogy az orosz nyersanyagkincsek végtelen megszerzése — a bejelentett német tavaszi offenzíva várható eredménye — és a délkeletázsiai szigetvilág, a világ leggazdagabb területének végérvényes biztosítása Németország és Japán támadóerejét éppen gyengíteni fogja?

A totális háboru nemcsak romboló, hanem építőháboru is, ezt a háborút pedig passzívítással nem lehet megnyerni. (dr. n. l.)

Nehéz helyzetben az angol titkos szolgálat

Anglia sajnálja, hogy most nincsenek Mata Harik — Az európai szárazföld majdnem hozzáférhetetlen

Az angol diplomáciai körök ma általában tisztában vannak azzal, hogy az Egyesült Államoknak a háboruba való aktív belépése több olyan hátránnyal jár, melyek bizonyos jogos kritikára is alkalmat nyújtanak. Az angol „The Sphere” például nagy cikkben foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy miután legjobb munkatársai, az amerikaiak hasonlóképpen kénytelenek voltak az európai szárazföld tengelybarát államait elhagyni, mi lesz most a brit kémkedés sorsa. Már Anglia és Amerika érdekei Svájc vagy más semleges államok követségei révén a háboru tartamára most is képviselőkhöz jutnak, arról a „munka”-teljesítményről, melyet saját képviselőik végeztek, természetesen nem lehet szó. Londonban sok panasz hangzik el az új helyzet fölött, amint a panaszokó szerényen kifejezik magukat, mivel az Intelligence Service működése elé mind több nehézség tornyosul. Az amerikai diplomataknak hazájukba való visszatérése rendkívül súlyos csapás számára, mert az európai szárazföld elzárása után most úgy szólván csak ki kell találnia vagy meg kell sejtene, „what goes on”, mi történik a tengelyhatalmaknál. A „The Sphere” erre vonatkozólag szószerint ezt írja: „Talán csak akkor volt Nagy-britannia számára az európai kontinens megközelítőleg annyira hozzáférhetetlen, amikor Napoleon kontinentális zárata határosságának csúcspontján volt; az azonban bizonyos, hogy a történelem nem ismer olyan időt, amikor ez az eljárás ily tökéletes lett volna.”

1914-BEN TÁRT AJTÓK VÁRTÁK AZ ANGOL KÉMÜGYNOKOKET

Európa mostani helyzetét semmiképpen sem lehet az 1914—1918 évi helyzettel összehasonlítani. Akkoriban a szövetséges hatalmak alattvalói még a legkritikusabb pillanatokban is akadálytalanul közlekedhettek Európa majdnem valamennyi államában. Egy sportutazáshoz a nap-sütéses Rivierára vagy a téli Svájcba akármi-

lyen ártatlan fogás is megtette a szolgálatot. Spanyolország vagy az északi államok ilyen utazások céljaira kitűnően alkalmasak voltak és az angol titkos szolgálat bőven élt is ezekkel az alkalmakkal. London jól gondoskodott „ártatlan” utazóinak gondos tájékoztatásáról és főképpen azokat a kéjutazókat tartotta különösen okosnak és intelligensnek, akik felfedezőutjukat a szárazföld legbiztosabb és legféltreesebb kikötőiben vagy hegyeiben kezdték meg. Az angol utazók körutja legtöbbször a hegyekkel kezdődött és a hegyekkel végződött is. Hollandia már nem volt ennyire veszélytelen, az Olasz országba való átjutás pedig, bár a múlt világ-háboruban az angolok itt meglehetősen otthonosan rendezkedtek be, tulságosan körülményes volt. Végeredményben azonban mi sem állott utjában, hogy a hadviselő hatalmak bármely csoportjának képviselői felkeressék az amsterdami, barcelónai, kopenhágai vagy zürichi központok mozgékony Mata Hari-ját és semleges „üzletembereit”, hogy velük megbeszéléseket folytassanak. A legrosszabb esetben is csak beutazási engedélyre volt szükség és még az ilyen találkozási megszervezésére szükséges perek rendelkezésre bocsátása is nagyobb nehézségek nélkül járt. Az állandó jóvén-menés mindenesetre napirenden volt és mindkét hadviselő félnek egyformán megvolt a lehetősége a jól szervezett kémkedésre. Sőt arra sem volt szükségük, hogy működési színterüket a hadszíntertől távoleső helyekre helyezték, hiszen a mindenütt tárva-nyitva álló ajtók éppenséggel kényelmessé tették dolgukat. Ma azonban a helyzet gyökeresen megváltozott és az Intelligence Service panaszosan emlegeti, hogy az angol kémhálózat Európában angolbarát segítőitársával egyetemben mindinkább háttérbe szorul. „A nácibarátok az utolsó megfigyelőlyukat is elzárták előlünk és az amerikai konfliktus óta a szárazfölddel már csak egészen jelentéktelen érintkezési lehetőség maradt meg számunkra,

Napoleon kontinentális zárata nagyobb előrelátásra taníthatott volna, mondja Mr. Ferdinand Touhy egyik cikkében — Az angol titkos szolgálat fölött ugylátszik csakugyan megnehezült az idők járása!

EGY NAGYKÖVET HELYETT SZÁZ MEGFIGYELŐ

A tengelyhatalmaktól megszállott területeken a szövetségesek és barátaik számára majdnem tökéletesen megközelíthetetleneké váltak. Kirekens-től Bayonne-ig az angolok mindenütt kénytelenek voltak kiüríteni állásaikat és mivel a német rendőrség ott ahol azelőtt angol diplomaták működtek, a legtöbb esetben egyben kém központokra is bukkant, mi sem természetesebb, mint hogy legközelebbi barátaik is megérezték az idők változását. Anglia tiltakozik, de ezzel egyúttal mindent el is árul. Tuohy például értelmetlennek mondja, miképpen engedhette az angol kormány eddig fejlődni a dolgokat és panaszosan emlegeti, hogy Svájc megtiltotta az angoloknak svájci terület átrepülését és ugyanez a tilalom van érvényben Spanyolországban is. Egy stóckholmi repülés ma majdnem ritkább a sztratoszférarepüléseknél is, Isztambulba pedig csak Egyiptomon keresztül lehet eljutni. Minden közlekedési lehetőség romokban hever, úgy hogy Anglia nyugodtan szembenézhet azzal a ténnyel, hogy a tekintélyuralkodó államok ezen a téren is rég megszerezték már a győzelmet a demokráciák fölött. Nagybritannia legközelebbi barátai, az amerikaiak a német—amerikai háború kitörésével Lisszabonba menekültek — folytatja Tuohy panaszait — és már csak Lisszabon az egyetlen kikötő, mely reményt nyújt nekik, hogy esetleg még a háború folyamán ép bőrrel elérhetik hazájukat. Az angol cikkíró azonban nemcsak panaszkodik, hanem egyben arról a titkorról is fellebbenti a fátylat, hogy miért fekszik annyira a szívén a tengelybarát államokból elutazott yankeek sorsa. Az európai szárazföld államaiban ugyanis kiutasításukig éppen az amerikaiak voltak a legjobb és legelősebb szemű megfigyelők és egy angol újság kontorfalazás nélkül beismeri, hogy bár például Berlinben már hosszabb ideje nem működött amerikai nagykövet, ezzel szemben azonban a berlini amerikai nagykövetséghez száznál is jóval több alkalmazott kapott beosztást és ezek közül egy sem volt aluszékony vagy vakságga megverve. Ezek után mindenesetre érthető, hogy Anglia a tengelybarát európai államokban akkreditált amerikai nagykövetségeket, követségeket és konzulátusokat személyzetének váratlan hazatérését élénken fájlalja.

SAJNOS DE VALERA IS SEMLEGESSÉGBE BURKOLÓZIK

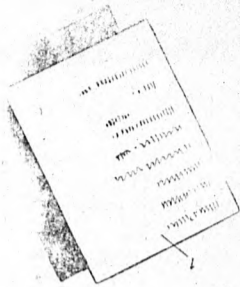
Ha a német—amerikai konfliktus kitörése elkerülhetetlen is volt, Anglia nagy szerencsétlenségnek érzi, hogy az európai szárazföld kis amerikai oázisai is kitessékelték Északamerika fiait. Angol vélemény szerint Amerika legalább is Magyarországot és Romániát kihagyhatta volna a játékból, hiszen a hadüzenet ugys csak névleges. Amikor a Szigetország e nézet mellett kardoskodik, valószínűleg teljesen megfigyedik mindarról, amit a balkánhadjárat nemrég leplezett, és pedig éppen a hivatalos angol—amerikai képviselők, és isze alatt történetekről. Azt ami közvetlen szomszédságukban lejátszódott, Magyarország és Románia semmiesetre sem felejtette el oly könnyelműen, mint ahogyan ezt az angolok elképzelik.

Ebben a helyzetben Anglia és Amerika kénytelen volt új tervet készíteni és most De Valerától és vele együtt Irországtól várják, hogy dugja fejét a hurokba. De Valera vaskézzel ellenőrző az ir sajtót, tehát neki kellene megpróbálnia — gondolják — hogy az Intelligence Service veszendő ment örökségének felrészítésére ir újságírókat küldjön a tengelybarát államokba. Dublin azonban a jelek szerint cseppet sem gondol arra, hogy saját diplomáciai képviselők útján gondoskodják az angol információ minisztérium friss híryanaggal való ellátásáról és De Valera tudja, mit követel meg a semlegesség szelleme és betűje. Irország külföldi képviselőinek hírei személyesen neki címezve az ő jól elzárt pánccszekrényébe vándorolnak. Ha bosszusan is, de nem minden találó ok nélkül nevezték el az angolok és amerikaiak a semlegesség nyakig pánccsoltott védőjének.

Paddy Holmes.

A Délvidék' német nyelv-tanfolyam

írja Dr. Végh Zoltán középiskolai okl. tanár.

Wie neugierig Sie sind! Nicht wir, aber die Polizei. Jederman soll so eine lange Liste ausfüllen? Ja, wenn man sich längere Zeit aufhält. Hier, bitte. Jetzt habe ich kein Geheimnis mehr. Sie wissen, daß ich schon achtundvierzig Jahre alt und ledig bin. Ich getraue mich nicht die Sache zu beschönigen. Gnädige Frau sind Ungarin? Meine Staatsangehörigkeit ist ungarisch, weil ich in Budapest geboren bin und meine Eltern sind auch Ungarn, doch ich beherrsche die Sprache leider nicht. Wirklich, Ihr Name ist auch ungarisch. Bitte, noch den Beruf und die Unterschrift.

Milyen kíváncsiak! Nem mi, hanem a rendőrség. Mindenkinek ilyen hosszú listát kell kitölteni? Igen, ha hosszabb ideig tartózkodik valahol. Itt van, tessék, most már semmi titkom sincs: tudják, hogy negyvennyolc éves és hajadon vagyok. Nem merem szépitni a dolgot.

Nagyságos asszony magyar? Az állampolgárságom magyar, mert Budapesten születtem és a szüleim is magyarok, de sajnos nem beszélem a nyelvet. Valóban, a neve is magyar. Még a hivatást és az aláírást, kérem.

Dr. VÉGHÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanuló angolul” és „Igy tanuló németül” első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

S P O R T

A Zombori Sport Egylet vezetősége

A ZSE most tartotta közgyűlését, amelyen a jelentések elhangzása után a következő vezetőséget választották meg: Elnök: Dr. Tóth József, alelnökök: Dr. Grocsics Jenő, vítező dr. Savanya Ferenc, titkár: Sulyok József, ellenőr: Máry József, pénztáros Vörös László, jegyzők: Dr. Papp Imre Galac Győző, ügyész Dr. Paál Sándor, orvosok: Dr. Kuczay János, Dr. Konczek Ferenc, háznagy: Darázsai Sándor, szertáros: Mayer Béla, választmányi tagok: Balassa István, Basler István, Csávossy Árpád, Fonyódy Ferenc, Galac Illés, Jónás István,

Dr. Kühner Béla, Köröm Béla, Kovács István, Krizsák József, Kovalovszky József, Krebsz János, László István, Kulai dr. Lederer Dezső, Léhnert István, Osztrogonács Lajos, Parcsitich Károly, Dr. Rill Antal, Schäffer Ferenc ifj. Sulyok János, Thurszky Pál, Vidákovich István, Dr. Vukovich Gergely, Zwirschitz Károly. Választmányi póttagok: Engert Mátyás, Horn István, Pávits István, Raics János, Schäffer Béla, Sztruktits Péter, számvizsgáló bizottság: Schlotzer József, Nuszpl Ernő, Kaich Béla, póttagok: Damrély Lajos és Fernbach Antal.

Kugli-hirek

Szombaton este játszotta le az Erlich vándordíj mérkőzést az MTE és a Bánát. A szerencsésebb Bánátnak sikerült a mérkőzést megnyernie. A végleges eredmény 127:119. Meg kell említeni, hogy a Bánát egyes játékosainak másképp kellene viselkedni a mérkőzéseken főként a bíróval szemben, mert sajnálatos, hogy a Bánát, amely a jobb csapatok közé tartozik egyes játékosainak sportszerűtlen viselkedésért nehéz helyzetbe kerüljön.

A vasárnapi bajnoki mérkőzések részletes eredményei a következők:

BÁNÁT—SZELENCSE 211:153

Biró Prekl. A Bánátból Szavcsics B. Streiling M. és Dedits, míg a Szelenceből Klászovits B. Nébl J. és Parcsitits voltak jók.

BUNY, NÉPKÖR—M.T.E. 162:148

Biró Strangarits. A B. Népkörnek minden sikerült. Az MTE-nek a sok „luk” és kiütés sokat ártott. Az MTE vasárnap kedvetlenül dobált és ez az oka a vereségnek. A B. Népkörből Zsuljevits F. Anisits S. és Kekezovits C. míg az MTE-ből Zsiha I. Czár és Detkovits voltak jók.

TOREKVÉS—GLÓRIA 190:182

Biró: Budimác. Egyenlő rangú ellenfelek. A szerencsésebb Törekvés győz. Ilyen izgalmas mérkőzést ritkán látunk mostanában. A Törekvésből Terzits, Mátyus és Szücs J. míg a Glóriából Balli J. Duacsek J. és Pavletits voltak jók.

FELSŐVÁROS—OREG IFJAK 129:120

Biró Nagyvinszki. Egyenrangú ellenfelek. A mérkőzés alacsony szinten mozgott.

Felsővárosból Bosnyicsics F. Gálic L. és Juhász J. míg az Öregektől Sztrilich J. és Frank Gy. voltak jók.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára szavankint 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jelíges hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbéveztett jelíges leveleket továbbítunk. — Kérdézőkódokhoz válasz-bélyeg melléklendő.

Egy 215 literes pálinkafőzőüst, 50 kg vörösrézhulladék olcsón eladó. Cim: Drobina Pál Suri, Orszállás. a-1336

Eladó 12—20 HP Case traktor hatos Magyar Állami cséplővel, egy magánvos 8-as Első Magyar Gazdasági cséplő és egy 4-es Hoffherr cséplő. Külön-külön is eladó. Személyesen tárgyalok. Sota János, Bácskertes. a-1338-f

Eladó jókarban lévő, 22 HP kis Case A. 300. 230. benzín és petróleum fűtessel. Bővebbet: Nagy Lajos u. 19. a-1339-f

Eladó kis családház, 3 szoba, mellékhelyiségek. Zombor. Bálvány ucca 41 alatt. Érdeklődni: Nagy Lajos ucca 19. a-1340-f

Jóházból való fiút borbélytanoncnak fel-

veszek. Aladics János, Nemes Militics. a-1214-f

Családi ház eladó. Károly ucca 10 szám alatt. Bővebbet: Schnur Csalánál, Thököly ut 60. a-1342-f

Eladó ház Könyök ucca 10 szám alatt. Érdeklődni: Trefort ucca 3. özv, Vidákovichnél. a-1344-f

Szántóföldet keresek megvételre 30—60 holdig, esetleg többet is, az Anvaországban. Bácskában, vagy Baranyában. Cim a kiadóban. a-1341-f

Éves cselédet keresek honvhakert és ovümölcsös kezelésére. Cim: Zombor. Rákóczi ut 44. a-1330

Zomborban, családi ház, több szobával, öröklakással eladó. Vitéz utca 26. a-1321-f